

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

MKCRX0018BUM

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

RPG RE Property, a.s.
Gregorova 3/2582
701 97 Ostrava

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje/linka

V Praze dne

sp.zn. MK-S 9014/2009 OPP Mgr. Petra Mašitová Ph.D./429

16. 04. 2010

Věc: Rozhodnutí o zrušení prohlášení komínu v areálu uhelného hlubinného dolu Jindřich, na parc. č. 4184/20, k.ú. Karviná-Doly, obec Karviná, část obce Doly, okres Karviná, Moravskoslezský kraj (s r. č. ÚSKP ČR 49084/8-4013), za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 5391/2010 OPP ve výše uvedené věci.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha:

1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 5391/2010 OPP ze dne 16. 04. 2010

Stejnopis rozhodnutí obdrží:

- 1) Národní památkový ústav, ústřední pracoviště;
- 2) Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě;
- 3) Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury;
- 4) Magistrát města Karviné, odbor územního plánování a stavebního řádu;
- 5) vlastní.

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

V Praze dne 16. 04. 2010

Č.j.: MK 5391/2010 OPP

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 05. 2010

Za správnost: Petra Mašitová

Vyznačeno dne 17. 05. 2010

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci podnětu na zrušení prohlášení komínu v areálu uhelného hlubinného dolu Jindřich, na parc. č. 4184/20, k.ú. Karviná-Doly, obec Karviná, část obce Doly, okres Karviná, Moravskoslezský kraj (s r. č. ÚSKP ČR 49084/8-4013), za kulturní památku, takto:

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníkem podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je společnost RPG RE Property, a.s., se sídlem Gregorova 3/2582, 701 97 Ostrava, podle § 8 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **vyhovuje** žádosti vlastníka věci společnosti RPG RE Property, a.s., se sídlem Gregorova 3/2582, 701 97 Ostrava, a podle § 8 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **ruší** prohlášení komínu v areálu uhelného hlubinného dolu Jindřich, obec Karviná, část obce Doly (rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek ČR 49084/8-4013), na pozemku parc. č. 4184/20, k.ú. Karviná-Doly, okres Karviná, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku.

Odůvodnění:

Ministerstvo kultury na základě žádosti vlastníka věci společnosti RPG RE Property, a.s., se sídlem Gregorova 3/2582, 701 97 Ostrava, ze dne 08. 12. 2009 s č.j. PR/2541/09 zahájilo řízení o zrušení prohlášení komínu v areálu uhelného hlubinného dolu Jindřich, obec Karviná, část obce Doly (rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek ČR 49084/8-4013), na pozemku parc. č. 4184/20, k.ú. Karviná-Doly, okres Karviná, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku. Navrhovatel ve svém podání uvedl: „*volně stojící komín ztratil vypovídací schopnost a hodnotu důlního areálu*“.

V řízení se vyjádřil, na základě § 8 odst. 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 20/1987 Sb.“), Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury, který ve svém vyjádření ze dne 12. 01. 2010 s č.j. MSK 1883/2010 doporučil zrušení prohlášení věci za kulturní památku, s tím, že „*objekt komínu kotelny, prohlášený za kulturní památku v roce 1997, je dnes jediným zachovaným zbytkem areálu bývalého uhelného hlubinného dolu Jindřich v Karviné (založeného roku 1856), který byl zlikvidován v letech 1998 a 1999. Jelikož po prohlášení komínu za kulturní památku došlo k odstranění ostatních částí areálu dolu a rekultivaci okolní krajiny do podoby louky, ztratil komín nenávratně svoji kulturní i historickou hodnotu. Jeho hodnota spočívala zejména ve funkčním a estetickém dotváření původní podoby areálu. Důležitou skutečností je i špatný stavebně-technický stav objektu a zejména nemožnost jakéhokoliv jeho dalšího využití.*“

Podle téhož ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. se vyjádřil odbor územního plánování a stavebního řádu Magistrátu města Karviné, který ve svém stanovisku ze dne 02. 02. 2010 s č.j. MMK/006786/2010 nesouhlasil se zrušením prohlášení věci za kulturní památku, protože „*výše uvedená kulturní památka je jedinou stavbou, která se zachovala z původního areálu jámy Jindřich, který byl založen v roce 1856 hraběcím rodem Larisch - Mönnichů. Společně s ukončením těžby došlo k demolici všech stavebních objektů areálu, s výjimkou stavby výše uvedeného komínu. V žádném případě se nelze domnívat, že odstraněním ostatních staveb tato kulturní památka ztratila svou vypovídací schopnost, naopak jako poslední stavební objekt původního důlního areálu zůstává jediným dokladem historie těžby uhlí v dané lokalitě. Jeho zachování je v souladu se záměrem prohlášení stavby za kulturní památku v roce 1997, jehož cílem bylo nejen zachovat stavbu, která svým stavebně technickým provedením neměla v rámci bývalého ostravsko-karvinského revíru obdobu, ale také ji zachovat do budoucna jako symbol historie tohoto území. Nelze se domnívat, že od roku 1997, kdy byla stavba za kulturní památku prohlášena, došlo k takové změně okolností, které by odůvodňovaly toto prohlášení zrušit. Stavba komínu se nachází v relativně dobrém stavebně technickém stavu, nejsou známky statického narušení a od roku 1997, kdy byla prohlášena za kulturní památku, byly vlastníky průběžně prováděny zabezpečovací práce ... V současné době je řešena rovněž otázka dalšího využití této technické kulturní památky. Za účasti Statutárního města Karviné a vlastníka této stavby je připravována studie řešící vytvoření cyklostezky propojující technické památky souvisejících s historií těžby v tomto území, jejíž součástí bude i tato kulturní památka. Dále je připravována ve spolupráci Statutárního města Karviná, vlastníka výše uvedené stavby a společnosti OKD, as. územní studie týkající se celého území městské části Karviná-Doly, která bude řešit další využití území, včetně kulturních památek nacházejících se v tomto území, po odeznění důlních vlivů a dokončení rekultivace ploch dotčených poddolováním.*“

Ministerstvo kultury rovněž obdrželo stanovisko Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě, ze dne 25. 01. 2010 s č.j. NPÚ-381/60/2010, který nesouhlasil se zrušením prohlášení věci za kulturní památku: „*Jedná se o dnes jedinou dochovanou stavbu důlního areálu, který byl založen v r. 1856, přestavěn po 2. světové válce a zbořen koncem 90. let 20. století. Přesnou dataci stavby komína neznáme, dle stylové analýzy lze předpokládat, že pochází z doby kolem r. 1900. Solitér v rekultivované krajině s ústími původních důlních děl, zajištěnými povaly s odvětrávacími komínky a pylony s daty a parametry. Komín z režného cihelného zdiva kruhového průřezu, korunovaný pod vrcholem několika odstupňovanými římsami, vyrůstá z historizující podstavy na čtvercovém půdorysu. Podstava, rovněž z cihelného spárovaného zdiva, směrem vzhůru mírně zúžená, s nárožími armovanými a zdobenými plastickou bosáží, je ukončena výrazně předsazenou profilovanou římsou nad vlysem vyplněným pásem triglyfů. S ohledem na současný stupeň poznání historického vývoje předmětné kulturní památky lze konstatovat, že k památkovým hodnotám objektu patří především hmota, materiál objektu, dochovaná historická konstrukce, použitá*

dobová technologie, autenticita památky a slohový výraz daný použitými historizujícími architektonickými prvky. Podobně plasticky a tektonicky členěná historizující podstava nemá v rámci bývalého OKR zcela jistě analogii a je tudíž naprosto jedinečná. V neposlední řadě spočívá hodnota památky v symbolické rovině, jako výrazné dominanty a upomínky na existenci konkrétního uhelného hlubinného dolu a šířeji pak na významné období industriální výstavby na Karvinsku. Přestože stojí více než 10 let neudržován (od útlumu dolu, který začal v r. 1995) a zcela opuštěn od likvidace povrchových objektů, jeho stavebně technický stav je velmi dobrý, jeho stabilita není ohrožena. Projevují se některé závady způsobené zanedbanou údržbou: odpadává omítka z části pod polygonem převádějícím čtvercovou podstavu na kruhový půdorys komínového tělesa, rovněž omítka římsy je narušena, za dočasnou je nutno považovat lepenkovou krytinu římsy (původně pálená taška). Dle našeho názoru není akceptovatelné navrhované zrušení prohlášení za kulturní památku. Komín se nachází v dobrém technickém stavu, je nutná jeho průběžná údržba a zachování do budoucna v celém rozsahu. Komín neztratil vypovídací schopnost a hodnoty, pro které byl v roce 1997 Ministerstvem kultury prohlášen za kulturní památku. Vyplývá to jednak z výše uvedeného (viz chráněné památkové hodnoty), jednak z toho, že při tomto prohlášení byl komín Ministerstvem kultury považován za jediný hodnotný nemovitý objekt v rámci celého areálu a jako takový prohlášen za kulturní památku. V části Moravskoslezského kraje, v ostravsko-karvinském revíru, jehož novodobé dějiny jsou zásadně ovlivněny těžbou kamenného uhlí a navazujícím těžkým průmyslem, je toto dědictví stále vnímáno negativně. Přitom se jedná o budovy a stroje, dokumentující vysokou úroveň architektury, řemeslného provedení a technické úrovně, s reprezentativní podobou, kterou důlní společnosti svým závodům vtiskly. V době před plánovaným útlumem těžby uhlí byly Národním památkovým ústavem, ú. o. p. v Ostravě, na základě důkladného průzkumu, vyhodnocení a srovnání (nejen v rámci OKR a naší republiky, ale i podstatné části dochovaného industriálního dědictví např. v německém Porúří), pečlivě a zodpovědně vybrány nejcenější stavby a strojní zařízení k prohlášení kulturními památkami. V ostravské části revíru je takto dochovaných památek více, je zde zřízeno hornické muzeum a instalovaný objekt Důl Michal, jako představitelé různých přístupů k prezentaci hornického dědictví. V karvinské části je těchto památek mnohem méně, jejich počet se snižuje (Důl Habsburk v Petřvaldu u Karviné, kompresorovna Dolu Suchá, třídírna Dolu Žofie v Porubě u Orlové) a mnozí vlastníci zatím nejeví zájem o zachování a prezentaci svého dědictví. Věříme, že se tato situace změní a vývoj zde půjde podobnou cestou jako na Ostravsku. Povědomí o nenahraditelných hodnotách zdejšího industriálního dědictví a výsledcích jejich ochrany se dostává na mezinárodní úroveň a do mezinárodních souvislostí. Národní památkový ústav, ú. o. p. v Ostravě, vydává řadu odborných publikací zabývajících se hodnotnými průmyslovými objekty, jejich soubory a komplexními vztahy, které mezi nimi panují ... Komínu Dolu Jindřich nehrozí nebezpečí typu vykrádání a jeho stavební založení je takové, že se základní údržbou může být zachován po dlouhou dobu. Jediným nebezpečím je nezáměr, případně nerespektující investorské záměry. Dle našich informací je zvažována myšlenka vybudování cyklostezky, tematicky zaměřené na památky hornictví v okolí města Karviné. Komín a bývalý důl Jindřich se třemi zasypnými jámami (oplocené větrací komínky s deskami, uvádějícími data) by jistě byl zajímavou zastávkou. Okolí bývalého dolu je dnes málo obydlené, blízký Důl Gabriela (KP) a kostel sv. Petra z Alkantary (KP) působí v rekultivované, mírně zvlněné zelené krajině jako výrazné a velmi zajímavé solitéry. "

Ve smyslu ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 20/1987 Sb. byl o zahájení řízení dopisem ze dne 21. 12. 2009 písemně vyrozuměn vlastník věci společnost RPG RE Property, a.s., se sídlem Gregorova 3/2582, 701 97 Ostrava (dopis převzal dne 08. 01. 2010).

Dopisem ze dne 16. 02. 2010 bylo účastníkovi v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo

(účastník dopis převzal dne 23. 02. 2010). Účastník svého práva nevyužil a se spisem se neseznámil a ke shromážděným podkladům se nevyjádřil.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo o zrušení prohlášení komínu v areálu uhelného hlubinného dolu Jindřich, obec Karviná, část obce Doly (rejstříkové číslo Ústředního seznamu kulturních památek ČR 49084/8-4013), na pozemku parc. č. 4184/20, k.ú. Karviná-Doly, okres Karviná, Moravskoslezský kraj, za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, protože v dané věci byl prokázán mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku.

Ministerstvo kultury na základě výše uvedených důkazů dospělo k názoru, že předmětná stavba nevykazuje znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. Důl Jindřich / č. IV / Gabzdyl v Karviné-Doly byl založen v 50. letech 19. století a byl pojmenován po vnukovi původního majitele Heinrichu von Larisch-Mönnich. Tento významný šlechtický rod vlastnil důl až do roku 1945, od roku 1951 byl součástí národního podniku Velkodůl Československá armáda. Vyčerpání zásob a útlum těžby v 90. letech 20. století vedl ke zrušení dolu, důlní pole bylo připojeno k dolu Jan Karel. Jámy byly v letech 1998 až 1999 postupně zlikvidovány a zasypány. Komín, který v současné době stojí na zrekultivované louce, již žádným způsobem neodkazuje na původní důlní areál. Likvidací všech objektů areálu dolu Jindřich komín ztratil svoje cenné historické, funkční, urbanistické, případně i estetické vazby na tento areál. Komín se nenachází v dobrém stavebně-technickém stavu.

Ministerstvo kultury nestanovilo žádné podmínky zrušení prohlášení věci za kulturní památku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury